

КАРАР

“ 04 ” октябрь 2016 ел

№ 1085

**«2017-2021 елларга Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районында хокук бозуларны һәм
жинаятьләрне профилактикалау эшчәнлеген
өшәтү» максатчан программасын раслау
турында**

“Татарстан Республикасында хокук бозуларны профилактикалау турында” 2008 елның 13 октябрендәге 105-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, Арча муниципаль районы башкарма комитетының “Арча муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, формалаштыру, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижеләллеген бәяләү тәртибен раслау турында” 2015 елның 19 июнендәге 646а карары нигезендә жинаятьчелеккә каршы көрәштә комплекслы якын килү, законлылыкны, хокук тәртибен һәм ижтимагый иминлекне үтәү, хокук бозуларны профилактикалау системасын формалаштыру, жәмәгать тәртибен һәм куркынычсызлыкны ныгыту максатларында Арча районы башкарма комитеты карар бирә:

1. «2017-2021 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында хокук бозуларны һәм жинаятьләрне профилактикалау эшчәнлеген өшәтү» максатчан программасын расларга.

2. Өлегә карарны Татарстан Республикасы рәеми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru/>) һәм Арча районы рәеми сайтында урнаштыру юлы белән бастырын чыгарырга (<http://arsk.tatarstan.ru/>).

3. Өлегә карарның үтәлешен тикшереп торуны Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Р.И. Гарифжановка йөкләргә.

Житәкче

И.Ә.Галимуллин

Арча муниципаль районы Башкарма
комитетының
04.10.2016 ел. № 1085 карары белән
РАСЛАПЦЫ

**«2017-2021 елларга Татарстан Республикасы Арча
муниципаль районында хокук бозуларны һәм
жинаятъләрне профилактикалау эшчәнлеген оештыру»**

максатчан программасы

ЭЧТӨЛӨК

1. Паспорт
2. Вэзгыгтыне анализлау, Программаның максатлары һәм бурычларының нигезлэу
3. Программаның максатлары һәм бурычлары, аларны гамэлгэ ашыру сроклары.
4. Хокук бозуларны профилактикалауны оештыру нигезлэре.
5. Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчэнлеген координациялэу.
6. Программа чаралары:
7. Кабул ителгэн кыскартулар
8. Программаны финанс белэн тээмин итү
9. Бүлеклэр буенча финанс чараларын исэплэу
10. Программаның үтэлешен оештыру һәм аны гамэлгэ ашыруның барышын тикшерен тору
11. Программаны гамэлгэ ашыру нэтижэлэрен бэялэу
12. Программа чараларын башкаручылар
13. максатчан программаны финанслау чыганакалары буенча финанс чараларын исэплэу
14. Программага жавашлы башкаручылар арасында бүленгэн акчаларны бүлү.

1. Паспорт
«2017-2021 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында
хокук бозуларны һәм жинятылэрне профилактикалау энчэнлеген
оештыру» максатчан программасы

Программаның исеме	«2017-2021 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында хокук бозуларны һәм жинаятьләрне профилактикалау эшчәшлеген оештыру» максатчан программасы (алга таба - Программа)
Муниципаль Программаның заказчысы	АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Программаны эшләүчеләр	Арча муниципаль районы башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Арча районы бусенча бүлеге (килешү бусенча), федераль башкарма хакимият органның территорияль органны (килешү бусенча)
Программаның максаты	Арча муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә дәүләт сәясәттен гамәлгә ашыру һәм закончылыкны һәм хокук тәртибен ныгыту, гражданның иминлек дәрәжәсен күтәрү юлы белән жинаятьчелек дәрәжәсен киметү өчен нигез булдыру
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1.Балигъ булмаган балалар һәм яшьләрнен хокук бозуларын кисәтү, халыкка, барыннан да элек яшьләргә һәм мәктәп яшәндөгә балаларга эхлакый тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү. 2. Иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларны һәм иректән мәхрүм итүгә, шул исәптән балигъ булмаган балаларны һәм яшьләрне социаль адаптацияләүне һәм реабилитацияләүне тәмин итү. 3. Халык арасында, шул исәптән балигъ булмаганнар һәм яшьләр арасында алкоголь һәм наркотик бәйләлеккә каршы корәшкә хокук бозуларны профилактикалау эшен активлаштыру, шулай ук ыкътисадый юнәлештәге жинаятьләрне. 4.Жәмәгать урыннарында булган хокук бозуларны кисәтү һәм профилактикалау эшен оптимальләштерү һәм хокук бозуларны кисәтүгә барлык милек формасындагы предприятияләрне, шулай ук гражданны һәм ижтимагый берләшмәләрне жәлеп итү. 5. Легаль булмаган миграцияне кисәтү һәм чикләү. 6.Экстремизмны һәм терроризмны профилактикалау, шул исәптән яшүмерләр һәм яшьләр арасында да. 7.Арча муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау эшен активлаштыру.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	Программа 2017-2021 ел дәвамында гамәлгә ашырыла.

Программаны финанслау күлэмнэре һәм чыганақлары	2017-2021 елларда Программа чараларын үтәүгә Арча муниципаль районы бюджеты хисабына 3.330 900 сум күлэмдә финанс чыгымнары планлантырыла (алға таба - район бюджеты)	
	Ел	Бюджет чаралары Арча муниципаль районы
	2017	629 500
	2018	639 500
	2019	655 300
	2020	691 800
	2021	714 800
Барлығы:	3 330 900	
<p>Моннан тыш, түбәндәге чыгымнар күздә тотыла: чараларны башкаручыларның топ эшчәнлеген финанслауга бүлен бирелә торган акчалар; бюджеттан тыш чыганақлар акчалары; гамәлдәге законнар белән тиелмаган банк чыганақлардан. Күрсәтелгән чыганақлардан бирелә торган акчалар күләме фаразлау характерында була һәм, программалы чаралар исемлеген, аларны гамәлгә ашыру сроқларын һәм этапларын ирешелгән нәтижәләр нигезендә төгәлләнтүрүне исәпкә алып, тиешле финанс елына бюджет проектын формалаштырганда билгеләнгән тәртингә ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.</p> <p>Программада чагылыш тапкан чараларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен бүлен бирү, тиешле финанс елына район бюджетында программа чараларына ассигнованиеләр расланса, гамәлгә ашырылырга мөмкин. Тиешле финанс елына район бюджетында программа чараларына ассигнованиеләр булмаганда, финанслау район бюджетына остәмә керемнәр булганда һәм (яисә) бюджетның банк чыгымнары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартканда гамәлгә ашырылырга мөмкин.</p> <p>Программа чараларын финанслау ағымдагы елда булмаган очракта, алдагы елларда финанслау Программа кысаларында. Программа чараларын үтәүгә каралган чаралар чикләрендә гамәлгә ашырылачак.</p> <p>Хокук бозуларны профилактикалау эшен активлаштыру максатларында Программа тарафыннан жиңүчеләрне бүләкләүгә, бүләкләү очен акча бүлен бирү каралган. Әлеге программа чараларына каралган акчалар идарәләр (программа субъектлары) һәм аларның ведомство буйсынуындагы оешмалар һәм учреждениеләр катнашмаларында кабатланмый.</p>		

Программаның бүлекләре	<ol style="list-style-type: none"> 1. Паспорт 2. Вәзгыятьте анализлау, Программаның максатларын һәм бурычларын нигезләү 3. Программаның максатлары һәм бурычлары, аны гамәлгә ашыру сроклары 4. Хокук бозуларны профилактикалауны оештыру нигезләре 5. Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү 6. Программа чаралары 7. Кабул ителгән кыскартулар 8. Программаны финанс белән тәмин итү 9. Бүлекләр буенча финанс чараларын исәпләү 10. Программаны үтәүне оештыру һәм аны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп тору 11. Программаны гамәлгә ашыру нәтижәләрен бәяләү 12. Программа чараларын үтәүчеләр 13. максатчан программаны финанслау чыганаclarы буенча финанс чараларын исәпләү
Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары	<p>Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары түбәндәгеләр:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Арча муниципаль районының жирле үзидарә органнары - Арча муниципаль районы составына керүче жирлекләренң жирле үзидарә органнары; - федераль банкарма хакимият органнарының территорияль органнары (киләшү буенча); - Арча муниципаль районы территориясендә теркәлгән һәм урнашкан оешмалар, предирятияеләр, төрле милек рәвешләрендәге учреждениеләр, сәяси партияләр һәм хәрәкәтләр, ижтимагый оешмалар, төрле ассоциацияләр һәм фондиар (киләшү буенча); - аерым гражданныр (киләшү буенча). <p>Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары системасына хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствара комиссия (алга таба - МВКІІІ) керә.</p>
Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү	<p>Хокук бозуларны профилактикалау субъектларының эшчәнлеген координацияләү Арча муниципаль районы Башкарма комитетына йокләнә.</p>

Программаны гамэлгэ ашырууныц нэтижэлэре	<p>Программаны гамэлгэ ашыруу түбэндөгөлэргэ ирешергэ мөмкинлөк бирэчэк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - хокук бозуларны социаль профилактикалауныц дэүлэт системасыныц нэтижэлэлеген күтэрергэ, предпритиенен, учреждениенен хокук бозуларын кисэтү, барлык милөк рэвешлэрендөгө оешмаларны, шулай ук жэмөгаты оешмаларын оештыруу эшчэшлегенэ жэлен итэргэ; - хокук бозуларны профилактикалауны норматив хокукый жайга салуны тээмин итэргэ; - Арча муниципаль районы территориясендэ жэмөгаты тэртибен саклауны тээмин итү буенча хокук бозуларны профилактикалау субъектларыныц хэм ижтимагый оешмаларныц эшчэшлеген мэтүдүматит тээмин итүне яхшыртырга; - кешелэр күшлэн була торган урыннарны видеокүзэтү камералары белэн техник жиһазлау урамнарда хэм жэмөгаты урыннарында кылына торган жинаятылэрнец гомуми санын киметергэ мөмкинлөк бирэчэк; - балигы булмаганнар кылган жинаятылэрнец чагыштырма авырлыгы тикшерелгэн жинаятылэрнец гомуми саныннан киметергэ; - балигы булмаганнар саныныц үсеш темпларын киметергэ; - рецидив жинаятычелек дэрэжэсен киметергэ, ягыни элек жинаятылэр кылган затлар тарафыннан тикшерелгэн жинаятылэрнец гомуми саныннан кылынган жинаятылэрнец чагыштырма күлөмен киметергэ; - мөлкэти жинаятылэр саныныц үсеш темпларын киметергэ; - конкүреш туфрагында кылынган жинаятылэрнец гомуми саныннан чагыштырмача авырлыгы киметергэ; - исерек хэлдэ кылынган жинаятылэрнец гомуми саныннан чагыштырма күлөмен киметергэ; - наркотик хэм психотроп матдэлэрнец законсыз айланешенэ бэйле жинаятылэр санын киметергэ; - юл-транспорт һалакэтлэрнец санын хэм алардан килгэн зыяннарныц авырлыгы киметергэ; - миграция агымнарын контрольдэ тотуны көчэйтергэ, законсыз мигрантлар санын киметергэ; - халыкныц хокук саклау органнарына ышанычы дэрэжэсен арттырырга; - яшүсмерлэр спорт клублары системасын үстерү, балигы булмаганнар арасында жинаятычелекне киметергэ ярдэм итэчэк.
--	---

2. Вэзгыятые анализлау, Программаныц максатларын хэм бурычларын нигезлэу.

Арча муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә дәүләт сәясәтенең стратегик максаты булып гражданның иминлеге арттыру, профилактиканың барлык субъектларының: Арча муниципаль районы башкарма хакимияте органнарының, жирлекләреннә жирле үзидарә органнарының, хокук саклау органнарының, ижтимагый берләшмәләреннә һәм халыкның үзара хезмәттәшлеге оңгтимизацияләү юлы белән законшылыкны һәм хокук тәртибен ныгыту тора.

Арча муниципаль районында хокук бозуларны профилактикалау проблемасын хәл итүгә программ-максатчан якин килүне гәмәлгә ашыру криминаль процессларны комплексы тоткарлауга һәм, норматив хокукый базаны камилләштерү юлы белән, хокук бозуларны профилактикалау һәм халыкның барлык төркемнәрен хокук тәртибен тәмин итүгә жәлеп итү өлкәсендә дәүләт сәясәтене гәмәлгә ашыру чараларын оештыруга юнәлтелгән.

Озак сроклы программа Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының 2014-2016 елларга хокук бозуларны профилактикалау буенча муниципаль программаның (алга таба - муниципаль программа) дәвами булып тора

Муниципаль программада катнашучыларның уртак тырышыгы нәтижәсендә Арча муниципаль районында криминоген киеренкелек кимедә, бу хакта теркәлгән жинаятьләр санының өч ел эчендә кимүе сойли.

Кабул ителгән чаралар Арча муниципаль районында криминоген киеренкелекнең катлаулануына юл куймау гына түгел, аны сизелерлек киметүгә дә ирешелде.

Омма жинаятьләр саны кимүгә карамастан, жинаятьчелек дәрәжәсе шактый югары булып кала бирә.

2016 елның 8 аенда Арча муниципаль районында авыр тән жәрәхәтләр, 45 урлау очрагы теркәлгән. Урамнарда кылынган жинаятьләр структурасында топ оешне урлаулар һәм талау һожүмнәре тәншил итә.

РФ Жинаять кодексының 228 маддәсе буенча 2014 елда 1 жинаять ачыкланган, 2015 елда - 4 жинаять, 2016 елның 8 аенда - 5 жинаять. Хокук саклау органнары кабул иткән чаралар Арча муниципаль районы территориясендә наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы торуга юнәлтелгән.

Гражданның социаль яктан жайлаштырылмаган аерым категорияләре ижтимагый куркынычсызлык торышына тискәре йогышты ясей, алар арасында балигъ булмаган хокук бозучылар да бар. 2014 елда балигъ булмаганнар 6 жинаять кылган, 2015 елда 7 жинаять, 2016 елның 8 аенда 13 жинаять.

Өчкечелек киң таралган, жинаятьчелек халәтенә йогышты ясаучы житди фактор булып кала. Ойтик, жәмәгәгә урыннарында кылынган жинаятьләрнең күбесе исерек килеш кылынган.

	2014	2015	8 ай, 2016г.
Жәмәгәт урыштарында жинаятъләр кылынды	35	50	42
Алардан исерек хәлдә	20	31	30

Проблемаларны хәл итүнең нәтижәле механизмы - эшчәнлекне планлаштыруның программалы-максатчан ысулы, аның максатларын һәм бурычларын тогәл билгеләү, Арча муниципаль районы территориясендә хокук бозулар саны артуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерү буенча киленгеләргән чаралар исемлеген сайлау. Мондый методны куллану хокук бозуларны профилактикалау бурычларын комплекслы хәл итүнең өстенлекле юнәлешләрендә ресурс мөмкинлекләрен тушларга мөмкинлек бирәчәк.

Программа хокук бозуларны профилактикалау буенча дәүләт сәясәтен Арча муниципаль районы территориясендә гамәлгә ашыру буенча топ чараларның эчтәлеген билгели торган норматив документтан гыйбарәт. Хокук бозуларны профилактикалауның тәкъдим ителә торган системасы Арча муниципаль районының жирле үзидарә органнарының, Арча муниципаль районы составына керүче жирлекләренң жирле үзидарә органнарының, хокук саклау органнарының, ижтимагый берләшмәләренң һәм халыкның хокук бозуларга, жинаятчелеккә, терроризмга, наркотик чараларның законсыз әйләнешенә һәм хокукка каршы банкә гамәлләргә каршы корәштә көчләрен берләштерүне күздә тотә.

Программаны гамәлгә ашыру халыкның барлык катламнарын көнкүреш жинаятчелегенә каршы корәш чараларын тәмин итүгә жәлеп итү юлы белән хокук бозуларны кисәтүнең нәтижәле механизмын булдырырга, актив тормыш позициясен формалаштыруга ярдәм итә торган шартлар тудыруга, халык белән, беренче чиратта, балигъ булмаганнар һәм яшьләр белән мәдәни-күңел ачу һәм спорт-массакүләм эш алын баруға ярдәм итү юлы белән. Программа балигъ булмаганнарның һәм яшьләренң даими мәшгульлек базасында хокук бозуларны профилактикалау системасы инфраструктурасын үстерүгә, балигъ булмаганнарның һәм яшьләренң, шул исәптән эчке эшләр органнарында исәптә торучы яшьләренң оешкан ялын һәм ялын тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын күздә тотә.

3. Программаның максатлары һәм бурычлары, аларны гамәлгә ашыру сроклары.

Программаның максаты Арча муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру һәм

законошылыкны һәм хокук тәртибен ныгыту, гражданның иминлетген күтәрү юлы белән жинаятъчелек дәрәжәсен киметү өчен нигез булдыру.

Программа түбәндәге төп бурычларны хәл итүне күздә тотта:

1. Балигъ булмаганның һәм яшьләрнең хокук бозуларын кисәтү, халыкны, барынан да элек, яшьләргә һәм мәктәп яшәндәге балаларга әхлакый тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү.

2. иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затларны һәм иректән мәхрүм итүгә бәйлә булмаган, шул исәптән балигъ булмаганны һәм яшьләрне социаль адаптацияләүне һәм реабилитацияләүне тәмин итү.

3. Халык, шул исәптән балигъ булмаганнар һәм яшьләр арасында алкоголь һәм наркотик бәйләлеккә каршы корәшкә юнәлдерелгән хокук бозуларны профилактикалау эшен активлаштыру.

4. Жәмәгать урыннарында хокук бозуларын кисәтү һәм профилактикалау эшен оптимальләштерү һәм предприятиеләрнең, барлык милек рәвешләрендәге оешмаларның, шулай ук гражданның һәм ижтимагый берләшмәләрнең хокук бозуларын кисәтүгә жәлеп итү.

5. Легаль булмаган миграциянең кисәтүләре һәм кисәтүләре.

6. Экстремизмны һәм террорчылыкны профилактикалау, шул исәптән янүсмерләр һәм яшьләр арасында.

7. Арча муниципаль районы территориясендә хокук бозуларын профилактикалау эшен активлаштыру.

Программа 2017-2021 еллар дәвамында гамәлгә ашырыла.

4. Хокук бозуларны профилактикалауны оештыру нигезләре.

Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары системасына түбәндәгеләр керә:

- Арча муниципаль районының жирле үзидарә органнары
- Арча муниципаль районы составына керүче жирлекләренң жирле үзидарә органнары;
- федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары;
- Арча муниципаль районы территориясендә теркәлгән һәм урнашкан оешмалар, предприятиеләр, төрле милек рәвешләрендәге учреждениеләр, сәяси партияләр һәм хәрәкәтләр, ижтимагый оешмалар, төрле ассоциацияләр һәм фондлар;
- аерым гражданныр.

Основные функции субъектов профилактики правонарушений в рамках своей компетенции:

- килеп туган криминологик възгыягыле, территориянең үзенчәлекләрен исәпкә алып, хокук бозуларны профилактикалауның өстенлекле юнәлешләрен, максатларын һәм бурычларын билгеләү (тоңалдынгытерү);
- хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә планлаштыру;
- хокук бозуларны профилактикалау программаларын эшләү, кабул итү һәм гамәлгә ашыру;
- профилактик эшне турыдан-туры гамәлгә ашыру;
- хокук бозуларны профилактикалау субъектларының эшчәнлеген координацияләү;
- хокук бозуларны профилактикалау эшчәнлеген матди, финанс, кадрлар белән тәмин итү;
- профилактик эш тәҗрибәсе белән уртаклашуны оештыру.

Арча муниципаль районы составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнары халыкның яшәү урыны буенча хокук бозуларны профилактикалау һәм профилактик йогынты ясау объектларының урнашу субъектлары системасы нигезен тәшкил итә. Алар профилактика йогынтысының максималь файдалана алырлык булуын, йогынты чараларының нәтиҗәлелеген, аларны тәмин итәләр.

социаль контроль бердәмлеге һәм аларга ярдәм күрсәтү нигезендә кешеләр белән эшләүдә житешлек, адекват һәм комплексылык, индивидуаль якин килү.

Арча муниципаль районының жирле үзидарә органнары, Арча муниципаль районы составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнары:

- оешмаларның, учреждениеләрнең һәм предприятиеләрнең, оештыру-хокукый рәвешләренә бәйсез рәвештә, традицион иҗтимагый оешмаларны торгызу һәм яңа иҗтимагый оешмалар, профилактик юнәлештәге берләшмәләр төзү эшчәнлеге,

- хокук бозуларны профилактикалауда катнашу,
- ирекле нигездә төзелә торган иҗтимагый берләшмәләр системасын түбәндәгеләр очен булдыру:

- хокук бозуларны профилактикалауда турыдан-туры катнашу;
- кешеләрне саклау һәм аларның тормышын, сәламәтлеген, намусын һәм абруен яклау;
- биналарны саклау һәм милекне яклау;
- хокук тәртибен саклау;
- гражданның киңәшләрен, консультацияләрен эшләү, аларга хокук бозу объекты булудан качарга мөмкинлек бирә торган баншка ярдәм күрсәтү;
- хокук бозулардан зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү;

- үз-үзеңне яклау алымнары һәм ысуллары турында белемнәрне тарату, гражданның әлеге алымнарга өйрәтү, шулай ук хокук саклау органнары белән үзара хезмәттәшлек итү кагыйдәләренә һәм күнекмәләренә;

- Халык иминлеге тәмин итү, хокук бозулардан зыян күргән затларның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау буенча дәүләт органнары эшчәнлегенә жәмәгать контролен гамәлгә ашыру.

Милекнең оештыру-хокукий рәвешенә бәйсез рәвештә оешмалар, предприятиеләр, учреждениеләр, сәяси партиялар һәм хәрәкәтләр, дини оешмалар һәм берләшмәләр, төрле ассоциацияләр һәм фондлар үз инициативалары буенча, Арча муниципаль районының дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары белән килештереп, Россия Федерациясе законнары билгеләгән чикләрдә һәм рәвешләрдә профилактик эшчәнлектә катнаша.

5. Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү.

Хокук бозуларны профилактикалау субъектларының эшчәнлеген координацияләү Арча муниципаль районы Башкарма комитетына йөкләнә.

6.

"2017-2021 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районында хокук бозуларны һәм жинаять-тәрне профилактикалау буенча эшчәнлекне оештыру" максатчан программасының максатлары, бурычлары, нәтижәләрне бәяләү индикаторлары

Топ чараларның исеме	Башкаручылар	Топ чаралар нәтижәләрен үтәү сроклары	Ахыргы нәтижәләрен бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикатор күрсәткечләре											Муниципаль бюджет акчалары хисабына финанслау (мен сум)		
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		12	13
Максат: Арча муниципаль районында хокук бозуларны һәм жинаять-тәрне профилактикалау эшчәнлеген камилләштерү																	
Тәнне бурыч: Арча муниципаль районы территориясендә жинаять-тәрне дәрәжәсен киметү																	
1.1. Контроль буенча планлы чаралар	Арча районы буенча эчкешләр бүлгелә (кн.лешу буенча)	2017-2021 еллар	100 мен кешегә	0,9%	0,8%	0,6%	0,5%	0,4%	0,3%								
психоактив матдәләр булган продукцияне ачыклау һәм эйленештән алу эшен давам итәргә																	

1.2. Татарстан Республикасы территориясендә гәмәкә эшләнмәләрен ваклап сатучы хужалык итүче эшмәкәрлек субъектларын, билгеләнгән талашларне бозып, гәмәкә сату фактларын ачыклап, тикшереп торырга	АМР башкарма комитетының икътисад һәм финанслар бүлгеге	2017-2021 еллар	0			
1.3. Аудиовизуаль продукция сатуда хокук бозуларны кискәтүгә һәм бөтерүгә юнәлдерелгән чаралар үткәрергә	Арча районы буенча эчкә эшләр бүлгеге (килешү буенча)	2017-2021 еллар	1	0.8%	0.6%	0.5% 0.4%
1.4. Контрафакт товарларны айланептән алу буенча оператив-профилактик чаралар үткәрергә	Арча районы буенча эчкә эшләр бүлгеге (килешү буенча)	2017-2021 еллар	3	1.2%	1.0%	0.8% 0.7%

	Арча районы буенча эчке эшләр бүлгеге (килешү буенча), «Арча шәһәре һәм Арча районы буенча ИК» ЖЧЖ (килешү буенча)	2017- 2021 еллар	8		0,93% 0,91% 0,8% 0,7% 0,6% 0,5%
1.6. Чит ил граждандарының һәм граждандыгы булмаган затларның торыш контрольдә тоту, миграция үзгәрешләре, «Арча шәһәре һәм Арча районы буенча ИК» ЖЧЖ (килешү буенча)					
1.7. Россия Федерациясе территориясендә легаль булмаган чит ил граждандарын һәм граждандыгы булмаган затларны, шул исәптән хезмәт эшчәнлеген законсыз гамәлдә ашыручы затларны ачыклау буенча жирде оператив-профилактик чаралар үткәргән	Арча районы буенча эчке эшләр бүлгеге (килешү буенча)	2017-2021 еллар	9		1,04% 1,0% 0,9% 0,8% 0,7% 0,6%

<p>1.8. Массакүлөм мөлгүмөгү чараларында хокук сактау органдарынын хокук бозуларны кесүү, наркотиктардын законсыз айланганына каршы тору, шулай ук эчке ишлер органдары хезматкерлерине халыкнын ышанычын арттыру буюнча иш натижелерен яктыртуу</p>	<p>Арча району буюнча эчке ишлер буюнча (килешу буюнча), «Арча хабарлар» газетасы, «Арча» ТРК</p>	<p>2017-2021 еллар</p>	<p>15</p>	<p>75% 76% 78% 80% 81% 82%</p>	
<p>1.9. Ведомстводан тыш сак буюнча белен фатирларны сактау буюнча шартнамалар тозу буюнча халык арасында аялгатуу ишлер алып баруу</p>	<p>Арча району буюнча эчке ишлер буюнча (килешу буюнча), "Арча шехаре" буюнча Арча муниципаль району илдерече</p>	<p>2017-2021 еллар</p>	<p>10</p>	<p>80% 81% 83% 85% 86% 88%</p>	

1.10. Подвал һәм чардак бүтмәләренән, баскыч күзәнәкләренән эчәлгән тикшерү буенча яшәү урыны булмаган затларны жыю урыннарын һәм притоннарын ачыклау максатыннан ай сәен рейдлар үткәргәз	Арча районы буенча эчкешләр бүтләге килешү буенча), "Арча шәһәре һәм Арча муниципаль районы идарәче компаниясе" ЖЧЖ (килешү буенча)	2017-2021 еллар	136	86%	88%	90%	92%	94%	96%				
1.11. Кешенең биологик мохитендә (бәвсел) наркотикларны ачыклауга экспресс-тестлар белән тәэмин итү	«Арча РУХ» ДАССУ	2017-2021 еллар	1000 кеше										
1.12. 1. ражланнарның ялын һәм мэдәни үсешен оештыру максатыннан гомумшәһәр күләмендәге массакүләм чаралар үткөрү:	Арча районы Башкарма комитетының мэдәният иларәсе	2017-2021 еллар	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	105,0	105,0	105,0	108,0
1.12.1. Май чабу	Арча районы Башкарма комитетының мэдәният	2017-2021 еллар								4,0	4,0	4,0	5,0
1.12.2. Нәүруз	Арча районы Башкарма комитетының мэдәният	2017-2021 еллар								4,0	4,0	4,0	5,0

1.12.3. 8 Март-Халықара хатын-қызлар көне	Арча районы Башкарма комитетінің мәдениет	2017-2021 еллар	5.0	5.0	5.0	6.0	6.0
1.12.4. Бөк Вагап сұғышында Жину көне	Арча районы Башкарма комитетінің мәдениет	2017-2021 еллар	16.0	16.0	16.0	16.0	16.0
1.12.5. Сабантуй	Арча районы Башкарма комитетінің мәдениет	2017-2021 еллар	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0
1.12.6. Шәһәр көне	Арча районы Башкарма комитетінің мәдениет	2017-2021 еллар	11.0	11.0	11.0	11.0	11.0
1.12.7. Өлкәннәр көне	Арча районы Башкарма комитетінің мәдениет	2017-2021 еллар	12.0	12.0	12.0	12.0	12.0
1.12.8. Арча муниципаль районы Башлығының чырышы бәйрәм	Арча районы Башкарма комитетінің мәдениет	2017-2021 еллар	18.0	18.0	18.0	18.0	18.0
1.13. Арча муниципаль районы Башлығы призына хорсография коллективлары конкурсы	Арча районы Башкарма комитетінің мәдениет	2017-2021 еллар	13.5	13.5	14.0	14.0	14.0

1.14. Арча муниципаль районы Бәләбәй призына вокалчылар конкурсы	Арча районы Башкарма комитетының мәдәнияте	2017-2021 еллар			6.5	6.5	6.5	6.5	6.5
1.15. Сәнгать ижаты конкурсы	Арча районы Башкарма комитетының мәдәнияте	2017-2021 еллар			3.7	3.7	3.7	3.7	3.7
1.16. Сәнгать әсәрләре конкурсы	Арча районы Башкарма комитетының мәдәнияте	2017-2021 еллар			3.2	3.5	3.5	4.0	4.0
1.17. Район үзешчәннәре фестивале	Арча районы Башкарма комитетының мәдәнияте	2017-2021 еллар			17.1	17.1	17.1	17.1	17.1
1.18 ветераннар арасында үзешчән башкаручылар	Арча районы Башкарма комитетының мәдәнияте	2017-2021 еллар			5.0	5.0	5.0	5.0	5.0
1.19. «Лейся, песня, на просторе...»	Арча районы Башкарма комитетының мәдәнияте	2017-2021 еллар			5.0	5.0	5.0	5.0	5.0
1.20. «Яшь талантлар» конкурсы	Арча районы Башкарма комитетының мәдәнияте	2017-2021 еллар			7.0	7.0	7.0	8.0	8.0
1.21. Г. Тукайның туган көненә багышланган пиғырь укучылар конкурсы	Арча районы Башкарма комитетының мәдәнияте	2017-2021 еллар			3.5	3.5	3.5	3.5	3.5

1.22. Декоратив-гамәли сәнгать конкурсы	Арча районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе	2017-2021 еллар	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0
1.23. Куркычысызлык чараларын һәм КТС функцияләвен тәмин итү һәм аларга хезмәт күрсәтү (хафа ситнализациясе тәймәсе)	Арча район башкарма комитетының мәгариф идарәсе	2017-2021 еллар	35	100%	100%	100%	100%	100%
1.24. Район балалар бакчаларында видеокүзәтү системасы урнаштыру	Арча район башкарма комитетының мәгариф идарәсе	2017-2021 еллар	55	Вазыйфай 12% окладка 100%	14%	16%	18%	Вазыйфай 22% фай 100%
1.25. Видеокүзәтү системасына хезмәт күрсәтү	Арча район башкарма комитетының мәгариф идарәсе	2017-2021 еллар	40	100%	100%	100%	100%	100%
1.26. Хокук бозуларны профилактикалауга юнәлдерелгән пиар-акцияләр оештырырга, аларның барышын һәм нәтижеләрен массакүләм мәгълүмат чараларында ялтыртырга	Арча районы буенча эчке эшләр бүлегенә (киләшү буенча) «Арча хәбәрләре» газетасы. «Арча» ГРК	2016-2020 еллар	-	-	-	-	-	-

2-нче бұрыч: балигь бұлман аннар белән эшләүнен инновацион формаларын һәм методларын куллану, балалар һәм яшьләргә эхләкый һәм патриотик тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү

2.1. Яшьләр хокук саклау хәрәкәтен алга таба үстерү, шул исләпән мәктәп профилактикасы отрядлары чәсләрен кинәйтү, аларнын мадди-техник базаын ныгыту буюнча эшне давам итәргә	Арча районы Башкарма комитетының яшьләр эшләр, спорт һәм туризм бүлөгә, Арча районы эчкә эшләр бүлөгәнен мәгариф идарәсе (киләшү)	2017-2021 еллар	Балигь бұлманнар ар тарафынна кылынган жинаятыләр, шул исләпән тикшерелү чәсләрен чагыштырма	20.0	20.0	25.0	30.0	35.0			
2.2. Жәмәгать тәртибән саклау буюнча яшьләр (студентлар) формированиеләрендә катнашучылар өчен комплексеы спорт, агитация-пропаганда, бөстем бирү чаралары оштырарга	Арча районы Башкарма комитетының яшьләр эшләр, спорт һәм туризм бүлөгә, Арча район башкарма комитетынын мәгариф идарәсе	2017-2021 еллар	92% авыртылы жинаятыләр (процентлар)	93.5%	94%	94.5%	95%	30.0	30.0	35.0	40.0

		2017-2021 еллар	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2.3. Башигь булмаганларга карага хезмэт законнары, бадигь булмаганларга карага хезмэт законнары, хезмэтне саклау һәм куркынычсызлык техникасы таллаптарен үтәуне тикшерергә;	Арча районы магариф иларәсе, ТР Хезмэт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгы, халыкны эш белән тәэмин итү үзәге (киләшү районы буенча эчкә эшләр бүлгеленен КДНиЗП	2017-2021 еллар	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2.4. Белем бирү учреждениеләре укучыларынын наркотикларнын айланеше өлкәсендә бозулар кылуга ителден жирде чаралар үткәргәтә	Бирү Арча районы буенча эчкә эшләр бүлгеленен законсыз хокук магариф иларәсе буенча (киләшү районы буенча) КДНиЗП	2017-2021 еллар	100%	100%	100%	100%	100%	100%

2.5. Наркотик куллану яки сауу фактларын ачыклау максатынан яшьләрнен массакулдам ял итү урыннарын (клублар, дискотекалар, барлар) тикшерергә	Арча район башкарма комитетынын яшьләр эшләр, спорт һәм туризм бүлеге, Арча район мәгариф иларәсе,	2017-2021 еллар	-	-	-	-	-	-
2.6. Уку йоргларинда һәм предприятелиерде наркотикларга каршы тематикага багытланган чыгышлар, акциялар, «түгәрәк» өстәлләр циклы оештырырга	КДНиЗП, Арча район башкарма комитеты мәгариф иларәсе, Арча район башкарма комитетынын яшьләр эшләр, спорт һәм туризм бүлеге, Арча район башкарма комитеты, Арча районы буенча Эчке эшләр бүлеге	2017-2021 еллар	-	-	-	-	-	-
2.7. Социаль - конкурент өлкәсенде багитъ булмаганнар арасында хокук бозуларнын һәм жинаятьләрнен торышын анализларга	Арча район башкарма комитетынын мәгариф иларәсе, Арча районы башкарма комитеты, Арча районы буенча Эчке эшләр бүлеге	2017-2021 еллар	4,6	0,3	0,7	1,0	1,2	1,3

<p>2.8. Социаль куркынын халда булган, сукубайлыкка нем теленчелеккэ салотле гайделердеге булмагашарны тикшерертэ</p> <p>ТР Хезмет халкыны эш белен гезмин иту нем социаль яклау министрлыгы («Арча РҮХ» ДАССО, Арча районы буенча эчке эшлер бугеле (килешу буенча)-</p>	<p>2017-2021 еллар</p>
<p>2.9. Яшүсмерлерне яшьлерне саламат рөвешенэ тарту очен ят учрежденисларен (ведомство һәм мәктәп спорт заллары, бассейнарны) нәтижәле файдалану буенча өсләмә оештыру чаралары комплексын кабул итәргә</p>	<p>Арча район башкарма комитетынын спорт менариф идарәсе.</p>
<p>35</p>	<p>100% 100% 100% 100% 100%</p>

2.10. 14 яшылан 18 яшькә Арча районы калыгы балигы мегариф булмаганнарни укудан һәм иларәсе, Арча каникуллардан буш районы вахытларында эшкә халыкны эш урнаштыруда ярдәм итәрә белән тәмин итү үзәге	380	100%	100%	100%	100%	100%	100%	40.0	40.0
2.11. Социаль куркыныч хәлдә булган гайләргә һәм балаларга ведомствора социаль патронаж һәм ярдәм оештырырга	Арча район башкарма комитетының мегариф иларәсе	100%	100%	100%	100%	100%	100%	40.0	40.0
2.12. Наркотикларны, энкечелекне һәм тәмәке таруны профилактикалау һәм киесү максатынан барлык иштагы һәм төрдәге белем бирү учреждениеләрендә укучылар өчен семинарлар, лекцияләр оештырырга	Арча район башкарма комитетының мегариф иларәсе	100%	100%	100%	100%	100%	100%	40.0	40.0

2.13. Башигы булмаганнарның 71 -ГРЗ номерлы үтөлешен тикшерү буенча айлык кичке һәм тонге рейдлар үткәргән	Арча район башкарма комитетының мәлариф идарәсе, ГР Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрдыгы, Арча районы бунча эчке	2016-2020 еллар.	24 100% 100% 100% 100% 100% 100%
2.14. 1-11 сыйныф укучылары белән чаралар кошлексын (сыйныф комитетының сәгатьләрен) оештыру һәм үткәру хокукый белем бирүне гамәлгә ашыру кысаларында сыйныф сәгатьләре: "Укучыларның хокукый жаваптылыгы"	Арча район башкарма комитетының мәлариф идарәсе, ГР Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрдыгы	2016-2020 еллар.	100% 100% 100% 100% 100% 100%
3 нче бурын: хокем итегүчеләрне иреккән мохрум итү урыннарыннан азат итүгә эзәрләүне оештыру			

	ТР Хезмэт, 2017-2021	Элек хокем ителгэн заглар белэн
<p>3.1. Эчкечлек хэм наркоманиядан интескэн загларны социаль тернэклэндерү эшене дини конфессиялар вәкилләрен жәлеп итәргә</p>	<p>ТР Хезмэт, 2017-2021 еллар</p> <p>халыкны эш белән тәэмин итү хэм социаль яклау министрлығы, «Арча РҮХ» ДАСУ, Арча районы буенча эчке эшләр бүлгеге</p>	<p>Элек хокем ителгэн заглар белэн кылынган жинаятьлә рнен, пул исәптән тикшерелгән жинаятьлә рнен чагыштырма авырлыгы (процентлар)</p>
<p>3.2. Учреждениеләрендә хокем ителгәннәрне азат итү өчен әзерләү мәктәпләре булдыру юлы белән хокем социаль яклау ителгәннәрне киләчәк министрлығы, хезмэт элчәлгәнә пенигенциар чараларын ашыруны давам итәргә</p>	<p>Тозәтү ТР Хезмэт, 2017-2021 еллар</p> <p>халыкны эш белән тәэмин итү хэм социаль яклау министрлығы, ЖҮФХИ, Арча районы буенча эчке эшләр бүлгеге (киләшү буенча)</p>	<p>Элек хокем ителгән заглар белән кылынган жинаятьлә рнен чагыштырма авырлыгы (процентлар)</p>

3.3. Ирекчән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән баллыгъ булмаганнырны һәм аларның гайдә әгъзаларын социаль тернәкләндерү эшенә ижтимагый оешмалар вәкилләреннән жәлеп итәргә	ТР Хезмәт халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль тернәкләндерү министрдыгы, Арча районы бусенча эчкә эшләр бүлегә (кылепшү бусенча).	2017-2021 еллар	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
4 нче бурьч, жәмегәтә куркынычсыздыгын тәэмин итүдә эчкә эшләр органнары эшчәнлеген оештыру һәм жәмегәтә урыннарында хокук гәртибен һәм куркынычсызлыкны тәэмин итү өчен заманча техник чаралар керту һәм жинагәтәerne ачу									
4.1. "Имин шәһәр" концепциясен гәмәлгә кертуне дөвам итәргә һәм гражданныр күпләп жыелга торган урыннарда видеомониторинг системасын үстерергә	АМР башкарма комитеты, Арча район башкарма комитетиньн магариф идарәсе Арча районы бусенча эчкә эшләр бүлегә (кылепшү бусенча)	2017-2020 еллар.	74%	76%	78%	81%	84%	88%	30,0 30,0 30,0 30,0 30,0 40,0
			Жәмегәтә урыннарында кылынган жинагәтәerne гәмуми саны (процентгә р) -						

4.2. Подъездларга һәм ишегалды территорияларсә, шулай ук биналарның һәм сәүдә комплексларының техник бүлмәләренә керү юлларын тәүлек эйләнәсе тикшереп торуны тәэмин итү максатларында торак секторда видеокүзәтү	Арча МР предприятиеләре, учреждениеләре, башкарма комитеты	2017-2021 еллар	15.0	15.0	15.0	15.0	15.0
4.3. Халык арасында социаль мошеникчылык буенча эчке эшләр профилактикасы буенча чаралар үткөрү (киләшү буенча)	Арча районы	2017-2021 еллар	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0

5 нче бурыч: Урамыларда хокук тәртибен тәэмин итү

5.1. Оештырырга ирекле эш халык дружиналары, профилактика советлары оешма, хокук бозу хезмәт коллективлары, штабтан тыш полиция һәм башка иҗтимаый институтлар өчен гамәлгә ашыру профилактика эш	башкарма комитет Арча МР, предприятиеләр, ТР буенча Россия ТР буенча Арча МР, (киләшү буенча)	2017-2021 еллар	10.0	10.0	10.0	12.0	15.0
	Чалыштыр авырлыгы жинаять-гомумән гомуми исәп төркөлгән төркөлгән - - -						
	урамыларда						

5.2. Иң яхшы дужинника конкуре үткеруне оешгырыга	Арча МР башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Арча районы бусенча предприятиеләре, оешмалары (килешү бусенча)	2017-2021 еллар	-	-	-	-	-	-	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0
5.3. Жәмәгать тәрбибән саклау бусенча Арча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге хезмәткәрләре тарафыннан шәһәр урамнарында патрульлек итү "Форпост" Мәдәни-массакүләм чаралар үткәргәндә тәртип саклауны тәмин итү	Арча район башкарма комитетының яшьләр эшләр, спорт һәм туризм бүлгеге	2017-2021 ел.	52,4%	53%	53,8%	54%	54,4%	55%						

5.4. Массакүлөм мэлдүмөт чараларында жемелетертибен саклауда ирекле	ММЧ, эңке эшлөр бүлөгө (килешуу буюнча)	2017-2021 еллар
катнашучу затларнын унай эш гэжрибесен һәм фидакаръ гамэллэрен пронагандалауны гамэлгэ ашырырга		
5.5. Арча району территориясендэ ОПОП эшчелетген тэммин иту	Арча МР башкарма комитеты	2017-2021 еллар
		220.0 230.0 235.0 240.0 245.0

7. Кабул ителгән кыскартулар:

Муниципаль район;

ТР Дәүләт алкоголь инспекциясе – Татарстан Республикасы Дәүләт алкоголь инспекциясенен Арча территорияль органы;
Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге;
Территорияль ижтимагый үзидарә;

КДН һәм ЗП - Арча муниципаль районы башкарма комитетының балигъ булмаганнар эшләрә һәм аларның хокукларын
яклау комиссиясе;

УФСИН - Арча муниципаль районында Жазаларны үтәтү федераль хезмәтенен Татарстан Республикасы буенча идарәсе
бүлекчәләре;

ССП – Россия суд приставлары федераль хезмәтенен Татарстан Республикасы буенча идарәсе суд приставларының Арча
район бүлеге;

ДНД-ирекле халык дружиналары;

8. Финанс белән тәэмин итү программасы

Программа чараларын гамәлгә ашыруга якынча чыгымнар район бюджеты акчаларынан 3 330,9 мең сум тәшкил итә, шул исәптән 2017 елда – 629,5 мең сум, 2018 елда – 639,5 мең сум, 2019 елда – 655,3 мең сум, 2020 елда – 691,8 мең сум, 2021 елда – 714,8 мең сум (программа бүлекләре буенча финанслау күләме исәп-хисабы 1 нче таблицада күрсәтелгән). Моннан тыш, түбәндәге чыгымнар күздә тотыла:

- чараларны башкаручыларның топ эшчәнлеген финанслауга бүлөп бирелгә торган акчалар;
- бюджеттан тыш чыганаclar акчалары;
- гамәлдәге законнар белән тыелмаган башка чыганаclarдан.
- программада чагылдырылган программа чараларын тормышка ашыруга бюджет ассигнованиеләре бүлөп биру тиешле финанс елына район бюджетында программа чараларына ассигнованиеләр раслау шарты белән гамәлгә ашырылырга мөмкин. Тиешле финанс елына район бюджетында программа чараларына ассигнованиеләр булмаса, район бюджетына өстәмә керемнәр булганда һәм (яки) район бюджетының башка чыгымнары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда, финанслау гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9. Программа бүтүктөргө буюнча финанс чараларын исептөө

№ бүтүк	Бүтүктөн исемс	Берелга акча суммасы-мен сум			
		2017	2018	2019	2020
1.	Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы территориясендә жинаятычелек дәрәжәс кимү	254,5	254,5	260,3	264,8
2.	Балигь бумганнар белән эшлөүнен инновацион формаларын һәм методларын куллану, активлаштыру һәм камиллаштыру балаларга һәм яшьләргә ахлакый һәм патриотик тәрбия бирү	80	80	85	105
3.	Хөкөм ителүчеләргә иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат итүгә әзерлөүне оештыру	0	0	0	0
4.	Жәмәгать куркынычсызлыгын тәмин итүдә эңке эшләр органнары эшчәнлектен оештыру һәм жәмәгать урыннарында хокук тәртибен һәм куркынычсызлыкны тәмин итү һәм жинаятычәргә ачу өчен заманча техник чаралар кергү.	55	55	55	60
5.	Урамнарда хокук тәртибен тәмин итү	240	250	255	262
Барлығы:		629,5	639,5	655,3	691,8
					714,8

10. Программаның үтәлешен оештыру тормышка ашыру барышын контрольдә тотуны оештыру

Хокук бозуларны профилактикалау субъектлары эшчәнлеген координацияләү Арча муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла. Өлеге орган тарафыннан кабул ителә торган карарлар (беркетмәләр) тиешле профилактика субъектлары тарафыннан үтәлә. Арча муниципаль районы башкарма комитеты каршында хокук бозуларны профилактикалауның аерым юнәлешләре яки бу өлкәдә конкрет проблеманы хәл итү өчен эшче комиссияләр (төркемнәр) оештырыла ала. Профилактика субъектларында штаттан тыш нигездә Арча муниципаль районы Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итү, Программа чараларының үтәлешен координацияләү һәм алар тарафыннан кабул ителә торган карарларны, аерым алганда, аларга кагылышылы мәсьәләләргә тормышка ашыруны тәмин итә торган эш төркемнәре төзелергә мөмкин. Арча муниципаль районы Башкарма комитеты эшендә катнашу өчен суд органнары һәм прокуратура органнары вәкилләре үзләренә ризалыгы белән чакырыла ала. Хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә Арча муниципаль районы Башкарма комитеты вәкаләтләренә керә:

- хокук бозуларны профилактикалау торышына комплекслы анализ үткөрү һәм алга таба профилактика субъектларына тәкъдимнәр әзерләү;

- хокук бозуларны профилактикалау буенча озак сроклы муниципаль комплекслы максатчан программалар проектларын эшләү, аларның үтәлешен, бүлен бирелгән акчаларның максатчан кулланылышын тикшереп тору;

- Арча муниципаль районы башлыгына, жирле үзидарә органнарына профилактик эшчәнлекнең торышы турында мәгълүмат бирү, аның нәтижәләселеген арттыру буенча тәкъдимнәр кергү;

- профилактика субъектлары житәкчеләренә хокук бозуларны кисәтү, аларны кылуга этәрә торган сәбәпләргә һәм шартларны бетерү мәсьәләләргә буенча тыңлауларын оештыру;

- хокук бозуларны кисәтү буенча профилактика субъектлары эшчәнлеген координацияләү, аны камилләштерү, хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә законнар һәм башка норматив хокукий актлар проектларын әзерләү, Халык, ижтимагый оешмалар һәм массакуләм мәгълүмат чаралары белән үзара хезмәттәшлекне ныгыту һәм тыгыз хезмәттәшлекне жайга салу буенча чаралар эшләү.

Программа чараларын үз вакытында һәм сыйфатлы үтәү, аны гамәлгә ашыруга бүлен бирелә торган финанс чараларынан рациональ файдалану өчен муниципаль берәмлек, ведомстволар, федераль башкарма хакимият

органнарының территорияль органнары, жирле үзидарэ органнары житэкчелэрэ жавапшы («башкаручылар»бүлегендэ күрсэтелгэн).

Арча муниципаль районының хокук бозуларны профилактикалау субъектлары, ведомстволар, федераль башкарма хакимият органнарының территорияль органнары, чаралар үтөлеше очен жавапшы жирле үзидарэ органнары квартал саен, кварталдың 15 числосыннан да соңга калмыйча, билгелэнгэн тэртиггэ аларның үтөлеше турында Арча муниципаль районы Башкарма комитетына мәгълүмат бирэлэр. Программаның үтөлеше барышы Арча муниципаль районы башлыгы, Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житэкчесе каршындагы утырышларда, хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссияда даими карау планлаштырыла, аларда программаны башкаручыларның мәгълүматы тыңланачак. Арча муниципаль районы башкарма комитеты ел саен 1 мартка кадэр Арча муниципаль районы башлыгына һәм Арча муниципаль районы советына Программаны гамэлгэ ашыру турында йомгаклау докладын тапшыра. Программаның вакытында һәм сыйфатлы үтөлешен Арча муниципаль районы башкарма комитеты тикшереп тора.

11. Программаны гамэлгэ ашыру нэтижелэрэн баяләү

Программаны гамэлгэ ашыру түбэндэгелэргэ ирешергэ момкинлек бирэчэк:

- хокук бозуларны профилактикалау буенча дәүлэт системасының нэтижелелеген арттыру, хокук бозуларны кесетү буенча эшчәнлекне оештыруга предприятелилэр, учреждениелэр, милекнең барлык рэвешлэренидгэ оешмаларны, шулай ук ижтимагый оешмаларны жәлеп итү;
- хокук бозуларны профилактикалауны норматив хокукый жайга салуны тәэмин итэргэ;
- Арча муниципаль районы территориясендэ жәмәгать тэртибен саклауны тәэмин итү буенча дәүлэт органнары һәм ижтимагый оешмалар эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итүне яхшыртырга;
- кешелэр күшлэн жыела торган урыннарны видеокүзэтү камералары белән техник тәэмин итү урамнарда һәм жәмәгать урыннарында кылынган жинаятьлэрнең гомуми санын киметергэ момкинлек бирэчэк;
- балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган жинаятьлэрнең чагыштырма авырлыгын киметергэ, хокем ителгэн Балигъ булмаганнар саны арту темпларын гомумән киметергэ;
- рецидив жинаятьчелек дэрәжәсен киметергэ;

- мөлкәт һәм икътисадый жинаятьләр саны арту темпларын киметергә;
- "конкүреш" жинаятьчелек дәрәжәсен киметергә ;
- исерек хәлдә кылынган жинаятьләрнең чагыштырма авырлыгын киметергә;
- наркотик һәм психотрон матдәләрнең законсыз әйләнеше белән бәйлә жинаятьләр санын киметергә;
- миграцион агымнарны контрольдә тотуны көчәйттергә, законсыз мигрантлар санын киметергә;
- еллар буенча тикшерелгән жинаятьләр санының хокук саклау органнарына халыкның ышаныч дәрәжәсен арттырырга.

**Программаны тормышка ашыру нәтижәләрен бәяләү
индикаторлары**

Бурыч исеме	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары (үлчәү берәмлекләре)	Топ күрсәткеч 2015 ел	Индикатор күрсәткечләре				
			2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел
1.Балигъ булмаган балалар һәм яшьләрнең хокук бозулары һәм халыкка да элек һәм яшнәдәге әхлакый тәрбия бирүне активлаштыру һәм камилләштерү.	Балигъ булмаганнар тарафыннан кылынган жинаятьләрнең, шул исәптән тикшерелгән жинаятьләрнең чагыштырма авырлыгы	4,6%	-0,3%	-0,7%	-1%	-1,2%	-1,3%
2. Иректән мәхрүм итү урыныннан азат ителгән затларны һәм иректән мәхрүм итүгә, шул исәптән балигъ булмаган балаларны һәм яшьләрне социаль адаптацияләүне һәм реабилитацияләүне тәмин итү.	Элек хокем ителгән затлар тарафыннан кылынган жинаятьләрнең, шул исәптән тикшерелгән жинаятьләрнең чагыштырма авырлыгы	24,7%	-0,5%	-1%	-1,5%	-2%	-2%
3.Халык арасында, шул исәптән балигъ булмаганнар һәм яшьләр арасында алкоголь һәм наркотикларга бәйлелеккә каршы көрәш, шундай ук	Исәрек хәлдә кылынган жинаятьләрнең, шул исәптән тикшерелгән жинаятьләрнең чагыштырма авырлыгы	40,6%	-0,5%	-1%	-1,5%	-2%	-2%

икътисади юнәлештәге жинаятыләрне профилактикалау әшпен активлангыру.	Паркогикларның законсыз әйләнеше өлкәсендә жинаятыләрнең чагыштырма күләме	1,38%	-0,1%	-0,3%	-0,5%	-0,7%	-0,7%
4.Жәмәгать урышарында булган хокук бозуларыны киеәтү һәм профилактикалау әшпен оптимальләштерү һәм хокук бозуларыны киеәтүгә барлык милек формасындагы предирятиеләрне, шулай ук гражданарны һәм ижтимагыый берләшмәләрне жәлен итү.	Урамнарда һәм башка ижтимагыый урышнарда кылынган жинаятыләрнең, шул исеңтән теркәлгән жинаятыләрнең чагыштырма күләме	Гөмуми 27,7%	Гөмуми -0,5%	Гөмуми -1%	Гөмуми -1,3%	Гөмуми -1,7%	Гөмуми -1,7%
		14,8%	-0,5%	-0,8%	-1,1%	-1,4%	-1,4%
5.Легаль булмаган миграцияне киеәтү һәм булдырмау.	Ачыкланган законсыз мигрантларның яшәү урышы буенча миграция исәбенә куелган чит ил гражданары һәм гражданлыгы булмаган затлар саньна карата монәсәбәте (РФ Административ хокук бозулар турындагы	3,7%	3,5%	3,2%	3,0%	2,8%	2,6%

6. Экстремизмны һәм терроризмны профилактикалау, шул исләптән яшүсмерләр һәм яшыләр арасында да.	кодексының 18.8 статьясы буенча)						
	Этник нигездә террорчылык һәм экстремистлык үсешенә куркынчлылык дәрәжәсе (социологик тикшеренүләр мәгълүматлары буенча формалаша)	0%	0%	0%	0%	0%	0%
7. Арча муниципаль районы территориясендә хокук бозуларны профилактикалау өчен активлантыру.	Дини нигездә террорчылык һәм экстремистлык үсешенә янаулар дәрәжәсе (социологик тикшеренүләр мәгълүматлары буенча формалаша)	Вазыйф ан окладка караты 10%	9%	8%	7%	6%	5%
	Конкүреш жирлегендә кылынган авыр жинаятьләрнең чагылтырма күләме, әлеге категориядәге жинаятьләрнең гомуми саныннан	21%	-0,5%	-1%	-1,3%	-1,5%	-1,5%

12. Программа чараларын башкаручылар

- АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
- Арча муниципаль районы Башкарма комитетының хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссиясе
- Россия эчке эшләр министрлыгының Арча районы буенча бүлөгә (килешү буенча)
- ТР Дәүләт алкоголь инспекциясенең Арча территориаль органы (килешү буенча)
- ТР Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Арча муниципаль районьндагы социаль яклау бүлөгә (килешү буенча)
- Арча муниципаль районы Башкарма комитетының мэгариф идарәсе
- "Арча үзәк район хастаханәсе" дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе
- Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә һәм спорт идарәсе
- Арча муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе
- «ТР буенча 7 ОФПС" ФДУ ПЧ-107 (килешү буенча)
- ТР Хәрби комиссариатының Арча һәм Әтнә районнары буенча бүлөгә)
- Россия ФКУ Арча районы буенча филиалы (килешү буенча)
- Арча шәһәре һәм Арча муниципаль районы предприятиеләре (килешү буенча)
- Арча муниципаль районының массакүләм мәгълүмат чаралары
- Арча муниципаль районы Башкарма комитетының балигы булмаганнар эшләрә буенча комиссиясе
- Арча районы халыкны эш белән тәмин итү үзәгә дәүләт казна учреждениесе (килешү буенча)